

ПОЛОЖЕННЯ
про практичну підготовку здобувачів освіти
Національного університету цивільного захисту України

Зміст

1. Загальні положення.
 2. Види практичної підготовки та вимоги до програми практики.
 3. Бази практики.
 4. Організація практичної підготовки.
 5. Підведення підсумків практики.
 6. Матеріально-фінансове забезпечення практики.
- Додатки.

1 Загальні положення

1.1. Положення про практичну підготовку здобувачів освіти Національного університету цивільного захисту України (далі - Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», інших Законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, Наказу МВС України від 26 травня 2020 року № 412 «Про затвердження Порядку підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту», Статуту Національного університету цивільного захисту України та Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України.

1.2. Положення визначає засади організації, проведення, оцінювання та забезпечення практичної підготовки здобувачів освіти (далі - практична підготовка) Національного університету цивільного захисту України (далі - НУЦЗ України). Дія цього Положення поширюється на всі структурні підрозділи НУЦЗ України, які організовують, проводять, оцінюють та забезпечують практичну підготовку здобувачів освіти всіх форм здобуття освіти (далі - здобувачів), які навчаються за державним замовленням або за рахунок коштів фізичних (юридичних осіб).

1.3. Практична підготовка - одна з форм організації освітнього процесу, яка є обов'язковою складовою освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньої) програми (далі - освітня програма) і спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосовування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями, удосконалення професійних навичок і вмінь відповідно до певної спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

1.4. Зміст та завдання практичної підготовки визначаються в програмах відповідних видів практик (далі - практик), які розробляються навчально-науковими інститутами та кафедрами НУЦЗ України, на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів, сформульованого у термінах

результатів навчання в певній освітній програмі.

1.5. Практична підготовка здобувачів, які навчаються за державним замовленням, здійснюється з урахуванням вимог МВС та ДСНС України.

1.6. Здобувачі вечірньої, заочної та дистанційної форм здобуття освіти проходять усі види практики, що визначені освітньою програмою та навчальним планом для денної форми здобуття освіти.

1.7. Практика проводиться у спеціально відведений період навчального року відповідно до графіку освітнього процесу або паралельно з навчальними заняттями, з урахуванням тривалості навчального часу певних категорій здобувачів та їх форми здобуття освіти.

Навчально-наукові інститути мають право при організації практичної підготовки встановлювати індивідуальні графіки проведення певних видів практики в межах поточного навчального року здобувачам заочної форми здобуття освіти, які проходять службу, в Збройних Силах України, інших утворених відповідно до законів України військових формуваннях, центральних органах виконавчої влади із спеціальним статусом, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, інших розвідувальних органах України, центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони державного кордону, Національній поліції України, в підрозділах Міністерства внутрішніх справ України, центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, центральному органі виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань.

1.8. Здобувачі, які працюють відповідно до фаху, звільняються від проходження окремих практик із зарахуванням відповідних кредитів ЄКТС та проведенням контрольних заходів в порядку визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання та визначення академічної різниці в Національному університеті цивільного захисту України.

1.9. Здобувачам, які раніше здобули професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту, проходження практичної підготовки визнається (зараховуються) на підставі порівняння результатів навчання або їм надається можливість проходження практик, що передбачають набуття інших компетентностей, у тому числі визначених стандартами освіти або професійними стандартами (за їх наявності) або результатів навчання з внесенням відповідних змін до їх індивідуальних навчальних планів.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, у тому числі у результаті трудової діяльності здобувача під час навчання або до його початку, або в разі проходження практики в умовах дистанційного навчання, визнаються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання та визначення академічної різниці в Національному університеті цивільного захисту України, як проходження відповідної(их) практики (практик).

1.10. Практична підготовка за дуальною формою здобуття освіти та на робочому місці (в установі, підприємстві, організації) здійснюється з урахуванням особливостей цієї форми здобуття освіти відповідно до Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Національному університеті цивільного захисту України.

1.11. Практична підготовка здобувачів з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей відповідно до Положення про організацію освітнього процесу для осіб з особливими освітніми потребами в Національному університеті цивільного захисту України.

1.12. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів для цілей, не передбачених програмою практичної підготовки.

2 Види практичної підготовки та вимоги до програми практики

2.1. Видами практичної підготовки є:

- навчальна практика (екскурсійна, ознайомча, мовна тощо);
- виробнича (технологічна, експлуатаційна, конструкторська, педагогічна, тощо залежно від спеціальності (спеціалізації), за якою здійснюється підготовка здобувачів) практика;
- переддипломна практика.

2.2. Перелік усіх видів практик для кожної освітньої програми, їх послідовність, форми, тривалість і строки проведення визначаються в навчальних планах.

2.3. Навчальна практика проводиться для формування у здобувачів передбачених стандартом освіти та освітньою програмою компетентностей, отримання первинних управлінських та професійних умінь і навичок, ознайомлення з обладнанням, пристроями і технологіями тощо відповідно до спеціальності.

2.4. Виробнича, переддипломна практики проводяться для отримання досвіду застосування набутих компетентностей, використання обладнання, пристроїв і технологій відповідно до спеціальності, оволодіння сучасними формами організації праці та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності. Завданням переддипломної практики також є збирання здобувачем фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи.

Практична підготовка здобувачів на випускному курсі відбувається в органах і підрозділах цивільного захисту, на підприємствах, в установах та організаціях, як правило, на посадах, на яких планується їх призначення після завершення навчання.

2.5. Зміст і послідовність етапів проходження практики визначаються програмами практики та наскрізними програмами практичної підготовки.

Навчально-наукові інститути НУЦЗ України розробляють наскрізні програми практик, що охоплюють весь строк навчання здобувачів, передбачають безперервність та послідовність їх проведення та одержання необхідного обсягу практичних знань та умінь відповідно до освітніх рівнів.

Програмами практики та наскрізні програми практичної підготовки є складовими навчально-методичного забезпечення практичної підготовки і розробляються на підставі освітньої програми та навчального плану.

Програма практики розробляється у випадку, якщо в переліку освітніх компонентів освітньої програми, передбачена одна обов'язкова практика.

Наскрізна програма практичної підготовки розробляється у випадку, якщо в переліку освітніх компонентів освітньої програми передбачено дві та більше практик.

2.6. Зміст програми практики повинен відповідати меті та завданням практики, враховувати особливості її проведення за певною освітньою програмою і передбачати поглиблення та закріплення знань здобувачів, набуття ними практичних навичок роботи на відповідних посадах баз практик.

Особливості проходження практики з конкретної спеціальності (освітньої програми) вказуються у відповідній програмі практики.

2.7. Програма практики, наскрізна програма практичної підготовки розробляються в електронній та паперовій формах до початку навчального року; розглядаються на засіданні кафедри; розглядаються та ухвалюються вченою радою навчально-наукового інституту, до складу якого входить кафедра (кафедри), і затверджуються начальником цього інституту.

Програма практики, наскрізна програма практичної підготовки розробляються за змістом і формами відповідно до Положення про основні документи з організації та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу в НУЦЗ України і зберігаються на кафедрі (кафедрах) згідно вимог чинного законодавства щодо архівного зберігання документів.

Відповідальність за своєчасну розробку, затвердження та зберігання програми практики (наскрізної програми практичної підготовки) несе керівник (керівники) кафедри (кафедр), яка(які) забезпечує(забезпечують) практичну підготовку здобувачів вищої освіти за певною освітньою програмою.

3 Базы практики

3.1. Практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності шляхом проходження здобувачами різних видів практик в органах і підрозділах ДСНС України, на підприємствах, в установах та організаціях усіх форм власності та сфер управління, включаючи державні органи та органи місцевого самоврядування, військові частини, органи охорони правопорядку, у фізичних осіб-підприємців та фізичних осіб, які ведуть незалежну професійну діяльність, в структурних підрозділах НУЦЗ України (далі - бази практики).

Практична підготовка здобувачів, які навчаються за державним замовленням, здійснюється на базах практики, які підпорядковані ДСНС України.

Для здобувачів, підготовка яких здійснюється за кошти фізичних (юридичних) осіб, бази практики визначаються, враховуючи їх пропозиції, за погодженням з керівництвом навчально-наукових інститутів.

Для іноземних здобувачів бази практики передбачаються у відповідному контракті чи договорі щодо підготовки фахівців і можуть бути розташовані як на території країн-замовників, так і в межах України.

3.2. Вибір бази практики за межами території України здійснюється за згодою ДСНС України, крім випадків, коли це передбачено в договорі (контракті), що укладається між НУЦЗ України та фізичною (юридичною) особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

3.3. Не може бути базою практики підприємство, установа, організація, заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому законодавством порядку державою-агресором або державою-окупантом, або підприємство, установа, організація, заклад, зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом

держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли підприємство, установа, організація, заклад, їх філії має (мають) постійне місце знаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

Не можуть залучатись до проведення практичної підготовки здобувачів громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

3.4. Облік підприємств, установ та організацій, що залучаються для проведення практики здобувачів, підготовка яких здійснюється за кошти фізичних (юридичних) осіб, здійснюється навчально-науковими інститутами відповідно до пропозицій керівників кафедр на основі договорів із підприємствами, організаціями та установами – незалежно від організаційно-правових різновидів і форм власності.

3.5. Базы практики (підприємства, установи та організації, які залучаються для проведення практики здобувачів), повинні:

- забезпечувати досягнення мети та виконання основних завдань практики та освітньої програми в цілому;

- мати структуру, що відповідає спеціальності (освітній програмі), за якою здійснюється підготовка здобувачів в НУЦЗ України;

- забезпечувати кваліфікованим керівництвом практики здобувачів;

- забезпечувати здобувачів на час практики робочими місцями;

- надавати можливість здобувачам користуватись службовими приміщеннями, технічними засобами, нормативною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

4 Організація практичної підготовки

4.1. За загальну організацію та проведення практичної підготовки здобувачів НУЦЗ України відповідає перший проректор з навчальної роботи.

4.2. За організацію практики здобувачів та контроль за її проведенням відповідає керівництво навчально-наукових інститутів, докторантури-ад'юнктури, навчально-методичного центру і керівники практики, які визначається наказом ректора НУЦЗ України.

4.3. З метою своєчасного проведення практики керівництво навчально-наукового інституту організовує попередню роботу щодо визначення баз практик та розподілу за ними здобувачів навчально-наукового інституту.

4.4. Безпосереднє навчально-методичне супроводження, керівництво і контроль за виконанням програми практики здійснює(ють) відповідальна(і) за це кафедра(и), за якою закріплений цей освітній компонент (зазначається у відповідному навчальному плані).

4.5. До керівництва практикою залучаються досвідчені науково-педагогічні працівники НУЦЗ України та посадові особи органів і підрозділів ДСНС України та підприємств, установ і організацій.

4.6. Навчальна практика в структурних підрозділах НУЦЗ України проводиться під керівництвом керівника відповідного структурного підрозділу НУЦЗ України.

4.7. За організацію практики здобувачів та контроль за її проведенням на базі практики здійснює його керівництво.

4.8. Перед початком кожної практики ректор НУЦЗ України наказом про її проведення затверджує список здобувачів, які направляються для проходження практики із зазначенням баз та строків практики.

4.9. Тривалість робочого часу здобувача під час проведення практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувача відповідно до законодавства.

Під час проходження практики здобувачі та керівники практики від НУЦЗ України виконують правила внутрішнього розпорядку бази практики.

4.10. Організація практичної підготовки за межами України та відповідальність сторін визначається умовами договору або, у разі його відсутності, - забезпечується підприємством, установою, організацією (базою виробничої практики).

4.11. Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- розробка програми практики (скрізної програми практичної підготовки);
- укладання договорів про проведення практики між НУЦЗ України та підприємством, установою, організацією;
- визначення баз практики;
- розподіл здобувачів за базами практики;
- підготовка інформації базам практики про обсяги, спеціальності (освітні програми), строки проведення практики здобувачів;
- призначення керівників практики;
- складання тематики календарного плану проходження практики здобувачами;
- підготовка форм звітної документації за результатами проведення практики;
- аналіз характеристик на здобувачів, отриманих за результатами проходження ними практики;
- інші заходи (в разі необхідності).

4.12. Для організації практики наказом ректора НУЦЗ України визначаються структурні підрозділи ДСНС України, підприємства, установи та організації, у яких будуть проходити практику здобувачі, їх список та призначає керівників практики з числа науково-педагогічних працівників.

4.13. Керівництво навчально-наукового інституту, докторантури-ад'юнктури несе відповідальність за:

- призначення досвідчених керівників практикою з числа науково-педагогічних працівників, які несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики;
- проведення інструктажів зі здобувачами, які направляються для проходження практики;
- надання здобувачам програми проходження практики, методичних рекомендацій щодо проведення практики;
- ознайомлення здобувачів із системою інформування про хід практики;
- контроль прибуття здобувачів до структурних підрозділів баз практик, виконання ними визначеного розпорядку дня і календарного плану проходження практики, який є розділом щоденника практики, своєчасну підготовку необхідної документації.

4.14. Навчально-методичний центр, навчально-наукові інститути не

пізніше, ніж за тиждень до початку практики надають базам практик для ознайомлення програму практики, кількість здобувачів, які будуть проходити практику (далі - практиканти), строки проведення практики, витяг з наказу про направлення на практику.

4.15. Керівник практики від НУЦЗ України зобов'язаний:

провести до початку проведення практики з практикантами інструктаж, надати їм необхідні документи: програму практики, щоденник практики, методичні рекомендації щодо проведення практики тощо; надавати методичну допомогу здобувачам при складанні ними їх календарного плану проходження практики;

ознайомити практикантів про систему звітності та інформування ними про хід і результати проходження практики;

контролювати проведення з практикантами обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;

контролювати виконання здобувачами календарного плану проходження практики; усовувати недоліки в організації і проведенні практики;

аналізувати характеристики на здобувачів за результатами проходження ними практики;

вивчати та систематизувати досвід роботи випускників НУЦЗ України, які проходять службу у структурних підрозділах ДСНС України, працюють на підприємствах, в установах та організаціях;

брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися з практикантами під час проходження практики;

у складі комісії приймати підсумковий контроль з практики.

4.16. Керівник практики від НУЦЗ України має право:

ознайомитись з планом практики;

вносити пропозиції щодо заохочення практикантів і керівників практики з числа практичних працівників структурних підрозділів ДСНС України, підприємств, установ та організацій.

4.17. Керівник бази практики несе відповідальність за організацію та якість проведення практики і зобов'язаний:

забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства;

визначити конкретні структурні підрозділи для проведення практики у відповідності з освітньою програмою практикантів;

призначити наказом керівників практики з числа найбільш підготовлених працівників, які мають відповідний освітній рівень і практичний досвід роботи, високі ділові та моральні якості та закріпити практикантів за безпосередніми керівниками практики (копія наказу в триденний термін направляється до НУЦЗ України);

здійснювати постійний контроль за організацією проведення практики, аналізувати її результати, розробляти рекомендації щодо її вдосконалення;

підводити підсумки практики з обов'язковим виставленням загальної оцінки практикантам і затвердженням звіту за результатами практики, оформляти результати практики наказом, копію якого, разом із рекомендаціями щодо удосконалення проведення практики, направляти до НУЦЗ України;

здійснювати контроль за забезпеченням належних умов служби (праці) і побуту здобувачів під час проходження практики;

надавати до НУЦЗ України характеристики на практикантів за результатами проходження ними практики;

припинити проходження практики та відряджати здобувача до НУЦЗ України (з письмовим повідомленням) у разі систематичного невиконання ним календарного плану проходження практики, недбалого ставлення до виконання службових (трудових) обов'язків або грубого порушення службової (трудової) дисципліни.

4.18. Керівник структурного підрозділу бази практики, в якому проводиться практика, несе персональну відповідальність за якість проведення практики і зобов'язаний:

забезпечити необхідні умови для виконання практикантами програм, календарних планів проходження практики у повному обсязі та контроль за їх реалізацією;

встановити режим роботи практикантів;

підібрати безпосередніх керівників практики з числа працівників структурного підрозділу і подати їх кандидатури для внесення до відповідного наказу бази практики;

роз'яснити практикантам їх правовий статус, функції й місця керівників практики та інших працівників структурного підрозділу, представити їх особовому складу (працівникам) структурного підрозділу;

провести інструктажі з практикантами, ознайомити з оперативною обстановкою (для здобувачів бюджетної форми здобуття освіти), завданнями, функціями структурного підрозділу, підприємства, організації, установи, їх структурою, внутрішнім розпорядком, правилами безпеки праці;

забезпечити практикантів робочими місцями;

надати практикантам і керівникам практики від НУЦЗ України можливість користуватись службовими приміщеннями, технічними засобами, нормативною та іншою документацією, необхідним майном, службовими бланками, літературою тощо, необхідними для виконання програми практики;

створити для практикантів необхідні житлово-побутові умови (у разі необхідності);

контролювати виконання практикантами календарних планів проходження практики;

аналізувати роботу практикантів і надавати їм допомогу у виконанні програми практики;

забезпечувати облік виходу на службу (роботу) практикантів;

інформувати НУЦЗ України про порушення практикантами службової (трудової) дисципліни, внутрішнього розпорядку структурного підрозділу бази практики та про інші порушення;

узагальнювати підсумки практики у формі звіту за результатами матеріалів, наданих безпосередніми керівниками практики від структурних підрозділів бази практики (копію звіту надсилати до НУЦЗ України);

затверджувати характеристики на практикантів;

4.19. Безпосередній керівник практики від структурного підрозділу бази практики зобов'язаний:

ознайомити практикантів з оперативною обстановкою в підрозділі, на

дільниці, об'єкті, у районі (для здобувачів бюджетної форми здобуття освіти), підприємстві, організації, установі, де організована практика, характером та особливостями роботи;

провести обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та первинний на робочому місці;

особисто контролювати за роботою практикантів під час виконання структурним підрозділом оперативних дій за призначенням (для здобувачів бюджетної форми здобуття освіти);

вести щоденні облік та оцінку роботи практикантів, контролювати за виконанням програми практики, внутрішнього розпорядку, веденням щоденників практики;

складати характеристики на практикантів по закінченню практики, подавати їх на затвердження керівнику бази практики (не пізніше ніж за три дні до завершення практики);

готувати для керівника бази практики матеріали за підсумками проходження практики з метою узагальнення і вироблення пропозицій щодо вдосконалення організації практики;

складати характеристики на практикантів, подавати на затвердження їх керівнику структурного підрозділу (не менш ніж за три дні до завершення практики).

4.20. Керівникам практики та їх безпосереднім начальникам забороняється:

допускати використання практикантів на роботах, що не відповідають програмі практики, залучати їх до завдань, виконання яких пов'язане з ризиком для життя і здоров'я або може призвести до неправомірних дій через їх недостатню фахову підготовленість;

переміщення їх з однієї бази практики до іншої без погодження з НУЦЗ України.

4.21. До початку практики здобувачі повинні пройти інструктаж з охорони праці, одержати від керівника практики від НУЦЗ України консультації щодо отримання всіх необхідних документів та матеріалів, їх оформлення, ознайомитися з правилами внутрішнього розпорядку бази практики, своєчасно прибути на базу практики.

4.22. Під час проходження практики практиканти підпорядковуються керівнику структурного підрозділу бази практики, в якому вони проходять практику, і який на цей період є для них прямим начальником.

4.23. Під час проходження практики практикант зобов'язаний:

у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;

дотримуватися заходів особистої безпеки, правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;

виконувати розпорядок дня, установлений у структурному підрозділі бази практики за місцем проходження практики, дотримуватися дисципліни і правил, які діють у місці його проходження;

виконувати у встановлені строки заходи календарного плану проходження практики і своєчасно вести щоденник;

звітувати щоденно безпосередньому керівникові практики про виконану роботу;

виявляти організованість, ініціативу, дотримуватись вимог чинного законодавства України;

вивчати накази, інструкції, огляди, методичні та аналітичні документи, що відносяться до сфери діяльності структурного підрозділу бази практики;

брати участь у громадському житті колективу структурного підрозділу бази практики;

своєчасно складати підсумковий контроль з практики;

за результатами завершення практики скласти звіт про проходження практики, погодити його у керівника практики і затвердити у керівника структурного підрозділу бази практики, в якому проводилась практика.

4.24. Практикант має право:

ознайомлюватись з усіма службовими документами в обсязі завдань, визначених програмою та його календарним планом проходження практики;

підписувати від свого імені складені за дорученням керівника практики документи;

користуватись технічними та іншими засобами, наявними у відповідному структурному підрозділі бази практики;

вносити пропозиції керівництву структурного підрозділу бази практики, навчально-наукового інституту і НУЦЗ України щодо вдосконалення організації і проведення практики.

5 Підведення підсумків практики

5.1. Керівники баз практики організовують приймання заліку від практикантів в останні дні проходження практики. Результати заліків заносяться до характеристики практиканта, яка надсилається до НУЦЗ України.

5.2. Для прийняття диференційованого заліку, звітних матеріалів та підведення підсумків з проходження практики здобувачами за відповідними спеціальностями (освітніми програмами) наказом ректора НУЦЗ України призначаються комісії, до складу яких входять керівники практики від навчально-наукових інститутів НУЦЗ України, науково-педагогічні працівники випускових (профільних) кафедр.

Оцінювання результатів практики комісією здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУЦЗ України та вимог програми практики, наскрізної програми практичної підготовки.

5.3. Після закінчення практики, по прибуттю у встановлений строк в НУЦЗ України, практиканти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання і складають диференційований залік комісіям з проведення диференційованого заліку, прийняття звітних матеріалів та підведення підсумків з практики за відповідними спеціальностями (освітніми програмами).

За результатами проходження практики, практичної підготовки в цілому здобувачу може бути присвоєна повна або часткова професійна кваліфікація відповідно до законодавства та Порядку присвоєння професійних кваліфікацій Національним університетом цивільного захисту України.

5.4. Практиканти подають комісії такі документи:

- щоденник практики здобувача (додаток 1) – документ, який розробляється кафедрою на основі програми практики, заповнюється і

ведеться під час проходження практики здобувачем відповідно до змісту, завдань і заходів програми практики. Щоденник практики здобувача містить такі розділи: календарний план проходження практики, робочі записи під час практики, відгук і оцінка про роботу здобувача на практиці, відгук осіб, які перевіряли проходження практики. Печатка бази практики ставиться на першій сторінці на підпис керівника структурного підрозділу бази практики і на другій сторінці щоденника практики на відмітки про прибуття здобувача до структурного підрозділу бази практики та його вибуття з нього;

- звіт про проходження практики здобувачем (додаток 2) – документ, який складає здобувач за результатами завершення практики. У звіті зазначаються: назва підрозділу, його коротка характеристика; підсумки виконання програми практики та індивідуального завдання кафедри (що конкретно зроблено, вивчено, узагальнено, відпрацьовано практично); висновки щодо позитивних моментів організації та проходження практики; труднощі і недоліки, які були за період проходження практики, недостатність у знаннях, отриманих під час навчання; обґрунтовані пропозиції (якщо такі є) щодо покращання організації практики, а також пропозиції від керівництва структурного підрозділу (керівника практики) бази практики щодо вдосконалення організації практики та відмітка про виконання календарного плану проходження практики. Печатка бази практики ставиться на підпис керівника структурного підрозділу бази практики, якою затверджується звіт про проходження практики здобувачем;

- характеристику на практиканта (додаток 3) – документ, який складається безпосереднім керівником практики від структурного підрозділу бази практики. У характеристиці на практиканта зазначається: обсяг і якість виконання програми й календарного плану проходження практики, рівень підготовки практиканта до виконання службових (трудових) обов'язків та вміння реалізувати набуті теоретичні знання на практиці; наявність навичок практиканта складати службові документи; особисті моральні якості, дисциплінованість, старанність, культурний і професійний рівень розвитку, підсумкова оцінка за практику. Печатка бази практики ставиться на підпис керівника (структурного підрозділу) бази практики, якою підписується характеристика на практиканта;

- документи (копії документів), наявність яких передбачена програмою практики.

5.5. Щоденник практики, звіт про практику та характеристика на практиканта затверджується керівником відповідного структурного підрозділу бази практики. Підпис керівника структурного підрозділу бази практики засвідчується печаткою.

5.6. Комісія з проведення диференційованого заліку, прийняття звітних матеріалів та підведення підсумків з практики після завершення роботи:

- характеристики на практикантів надає керівництву відповідного навчально-наукового інституту, яке долучає характеристики до особових справ здобувачів;

- інші звітні документи практикантів надає на кафедру, за якою закріплений цей вид практики.

5.7. Здобувачу, який не виконав програму практики або за результатами такої практики отримав негативну оцінку, може бути надано право на

проходження цієї практики повторно, після виконання умов визначених Положенням про організацію освітнього процесу в НУЦЗ України.

5.8 Начальник навчально-наукового інституту (структурного підрозділу) має право, за погодженням з першим проректором з навчальної роботи, встановлювати окремим здобувачам індивідуальні терміни складання складання диференційованого заліку і надання звітних матеріалів з проходження практики за наявності поважних причин, що підтверджені відповідним документом.

5.9. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практичної підготовки і заходи щодо її подальшого вдосконалення підводяться на вчених радах навчально-наукових інститутів та методичній раді НУЦЗ України не менше одного разу протягом навчального року, зокрема під час обговорення освітніх програм.

6. Матеріально-фінансове забезпечення практики

6.1. Джерела фінансування практики здобувачів НУЦЗ України визначаються формою замовлення на фахівців: державні кошти, а також кошти підприємств, організацій, установ усіх форм власності, закордонних замовників або кошти фізичних осіб.

Фінансове забезпечення практики курсантів здійснюється НУЦЗ України за рахунок кошторису відповідних бюджетних програм ДСНС України.

Витрати на практику здобувачів НУЦЗ України, які навчаються за кошти фізичних (юридичних) осіб, входять складовою частиною в загальні витрати на підготовку фахівців.

6.2. Виплата грошового забезпечення курсантам під час проходження практики та видача проїзних документів здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативно-правових актів ДСНС України.

Додаток 1
до Положення про практичну
підготовку здобувачів освіти
НУЦЗ України

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник

(найменування структурного підрозділу
бази практики)

_____ Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ
(підпис)

«_____» _____ 20 ____ року
МП

Національний університет цивільного захисту України

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики, підрозділ, посада, на якій проводиться практика)

здобувача _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

інститут _____

освітній рівень _____

спеціальність _____

освітня програма _____

_____ курс, навчальна група _____

Прибув у підрозділ _____
(повна назва структурного підрозділу бази практики)

„_____” _____ 20____ року

М П

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підрозділу _____
(повна назва підрозділу)

„_____” _____ 20____ року

М П

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний план проходження практики

№ з/п	Найменування заходів	Строк виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4

Практикант

(спеціальне звання, при наявності) (підпис) (ініціали, прізвище)

Керівник практики _____
(посада керівника практики від структурного підрозділу бази практики)

(спеціальне звання, при наявності) (підпис) (ініціали, прізвище)

Робочі записи під час практики

[illegible]

Примітки:

1. У робочих записах здобувач стисло відображає роботу, яка ним виконана протягом дня.
2. У графі “Заходи” відображається стислий зміст вивченого матеріалу (документи, посадові обов’язки, оперативно-тактична характеристика району тощо).
3. У щоденнику можуть бути відображені пропозиції здобувача, які необхідно довести до відома керівництва структурного підрозділу бази практики або НУЦЗ України з питань покращення організації та проведення практики.

(назва структурного підрозділу бази практики)

[illegible]

(посада керівника практики від структурного підрозділу бази практики)

(ініціали, прізвище)

«__» _____ 20 __ року

Додаток 2
до Положення про практичну
підготовку здобувачів освіти
НУЦЗ України

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник

(найменування структурного підрозділу
бази практики)

Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ
(підпис)

«___» _____ 20__ року

МП

Звіт

про проходження практики
здобувачем групи _____, __-го курсу
Національного університету цивільного захисту України

(прізвище, ім'я та по батькові)

(підрозділ та посада, на якій проводиться практика)

У звіті зазначається:

назва підрозділу, його коротка характеристика;

підсумки виконання програми практики та індивідуального завдання
кафедри (що конкретно зроблено, вивчено, узагальнено, відпрацьовано
практично);

висновки щодо позитивних моментів організації та проходження
практики;

труднощі і недоліки, які були за період проходження
практики, недостатність у знаннях, отриманих під час навчання;

обґрунтовані пропозиції (якщо такі є) щодо покращання організації
практики.

(Обсяг - не менше 2 сторінок)

Склав:

здобувач

(підпис) (ініціали, прізвище)
"___" _____ 20__ року

Пропозиції від керівництва структурного підрозділу (керівника
практики) бази практики щодо вдосконалення організації практики;
відмітка про виконання календарного плану проходження практики.

Керівник практики _____
(спеціальне звання, за наявності) (підпис) (ініціали, прізвище)
"___" _____ 20__ року

Додаток 3
до Положення про практичну
підготовку здобувачів освіти
НУЦЗ України

Характеристика

за результатами проходження практики на здобувача вищої освіти
Національного університету цивільного захисту України

(ПІБ здобувача вищої освіти)

1. Рівень теоретичної підготовки.

Оцінюється як _____;
(недостатній, достатній, середній, високий)

належні знання показав з

;(вказати перелік знань, якими здобувач освіти володіє в повній мірі)

недостатні знання з

2. Рівень практичної підготовки.

Оцінюється як _____;
(недостатній, достатній, середній, високий)

кращі показники:

;(вказати вміння та навички, якими здобувач освіти володіє в повній мірі)

має показники, які потребують покращення _____;
_____;

3. Висновок.

(надається загальна оцінка здобувача освіти з обов'язковим виставленням оцінки за п'ятибальною шкалою)

Керівник бази практики
(структурного підрозділу
бази практики)

*(найменування бази практики,
структурного підрозділу бази практики)*

*(спеціальне звання, за наявності)
ПРИЗВИЩЕ)*

(підпис)

(Власне ім'я,

"_____" _____ 20__ року

МП